

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Με αφορμή την ημέρα Περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου στρέφουμε το βλέμμα μας στα αέρια του θερμοκηπίου και την κλιματική κρίση που έχει αρχίσει για τα καλά να δείχνει τις επιπτώσεις της. Η ετήσια έκθεση της Υπηρεσίας για την Ατμόσφαιρα και τους Ωκεανούς των ΗΠΑ (NOAA), αναφέρει ότι η μέση συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα συνεχίζει να αυξάνεται φτάνοντας τα 417,1 μέρη ανά εκατομμύριο ("ppm" για συντομία) το 2022, σημειώνοντας νέα μέγιστη τιμή για τουλάχιστον τα τελευταία 800.000 χρόνια σε επίπεδα διπλάσια σε σχέση με αυτά πριν τη βιομηχανική επανάσταση. Η αύξηση την τελευταία χρονιά (μεταξύ 2021 και 2022) ήταν 2,1 ppm, σημειώνοντας για 11η συνεχόμενη χρονιά ετήσια αύξηση μεγαλύτερη από 2 ppm. Στο σταθμό ατμοσφαιρικών παρατηρήσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Φινοκαλιά Λασιθίου, όπου οι συγκεντρώσεις του διοξειδίου του άνθρακα καταγράφονται συνεχώς από το 2002, ο ετήσιος μέσος όρος το 2022 ήταν 419,5ppm, μεγαλύτερος κατά 2,5ppm σε σχέση με το 2021, ενώ η μέγιστη μηνιαία συγκέντρωση άγγιξε τα 424,3 ppm.

Παρομοίως παρατηρείται συνεχής αύξηση και του μεθανίου, το οποίο αν και βρίσκεται σε μικρότερη αφθονία στην ατμόσφαιρα είναι τουλάχιστον 20 φορές πιο δραστικό από το διοξείδιο του άνθρακα στη δέσμευση θερμότητας. Η μέση ετήσια παγκόσμια συγκέντρωσή του μεθανίου έφτασε το 2022 στα 1.911,9 μέρη ανά δισεκατομμύριο (ppb), πάνω από δύομισι φορές σε σχέση με το προβιομηχανικό επίπεδο. Η αύξηση του μεθανίου το 2022 ήταν 14 ppb, η τέταρτη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση που έχει καταγραφεί. Αντίστοιχα στο σταθμό του Φινοκαλιά, Λασιθίου, καταγράφηκαν οι μέγιστες συγκεντρώσεις που έχουν καταγραφεί τα τελευταία 20 χρόνια. Η μέση ετήσια συγκέντρωση να αγγίζει το κατώφλι των 2000 ppb (1996 ppb), αρκετά υψηλότερα από τον παγκόσμιο μέσο όρο και σχεδόν 18ppb υψηλότερα από το 2021, ενώ η μέση μηνιαία τιμή ήδη ξεπέρασε τα 2000 ppb (2006 ppb).

Η αδιάλειπτη παρατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος είναι θεμελιώδους σημασίας για την κατανόηση των διεργασιών που επηρεάζουν την ισορροπία του κλίματος και την ανθρωπογενή επίδραση σε αυτό. Ο ερευνητικός σταθμός του εργαστηρίου Περιβαλλοντικών Χημικών Διεργασιών του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Φινοκαλιά παρέχει συνεχώς τα τελευταία 30 χρόνια πληροφορίες για την κατάσταση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος στην Ανατολική Μεσόγειο, όντας ο μακροβιότερος και ο πλέον αντιπροσωπευτικός στην ευρύτερη περιοχή. Ο σταθμός στο έχει αναδειχθεί σε κόμβο έρευνας και εκπαίδευσης (<https://edu4clima.gr>), με την ερευνητική του κοινότητα να παίζει σημαντικότατο ρόλο ενώ ταυτόχρονα συνομιλεί με τη νέα γενιά πολιτών για ένα ευρύ φάσμα θεματικών γύρω από τη ρύπανση του περιβάλλοντος, την κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Φέτος γιορτάζουμε τα 30 χρόνια αδιάλειπτων παρατηρήσεων και οι εορτασμοί θα πραγματοποιηθούν στον Αγ. Νικόλαο και το Ανω Μεραμπέλο στις 16 και 17 Ιουνίου 2023 (<https://finokalia.chemistry.uoc.gr>).

